

Święto żołnierza - święto zwycięstwa

W osiemnastą rocznicę bitwy o Warszawę która zadecydowała o losach Europy

Zaledwie osiemnaście lat nas dzieli od tej wiekopomnej daty, gdy żołnierz polski pod wodzą Marsz. Piłsudskiego czynem oświadczymy jeszcze raz potwierdził, że Polska jest przedmurzem Europy, że na wschód od jej rubieży czai się do drapieżnego skoku wróg wspólny — wróg Polski i Europy.

Nie rozumiała tego wówczas Europa tak dobrze, jak to rozumiemy teraz. Dziś cały Zachód wie, że na granicy polsko — sowieckiej kończy się to, co przywykliśmy traktować za zdobycze kultury i cywilizacji. Tutaj traci swój zasięg wpływów ideał wolności narodów, prawo ład i porządku, a zaczyna płonąć ognisko rewolucji światowej, szuka ujścia najbardziej zaborczy pęd, jaki kiedykolwiek w dziejach świata istniał.

W roku 1920 po krwawej łafni światowej narody Europy, odurzony hasłami wolnościowymi, wydane na łup nieokreślonych namiętności i pragnień, pały na nasze zmagania z poległ czerwonych drapieżców z dziecinną niemal niefrasobliwością.

„Państwo sezonowe”, za jakie poczytywano Polskę, szło szlakiem Sobieskiego, który od szlachy Wiedniowski dawał, a syta chwala Europa skąpiła mu broń i amunicji, choć pełne miała magazyny jeszcze z zapasów wojennych.

Tylko garść sprawiedliwych i szlachetnych przyszła nam z pomocą, wiedząc, że Polska nie tylko orężem i mogiłami bohaterów synów wytycza własne granice, lecz że zażarty bój toczy o Europę, o jej prawo do swobodnego rozwoju i ustalania porządku wedle własnych pragnień.

Dziś cały świat wie, że jakkolwiek zmiana naszych granic — to zatarła równowagę europejską, to początek nowej pozycji światowej, większej i okrojonej, niż w latach 1914 —

Marszałek Józef Piłsudski i ówczesny generał Edward Smigły Rydz na froncie 1920 roku.

1918, jak większe i okrutniejsze są obecnie narzędzia wojny.

W systemie bezpieczeństwa Europy zajmujemy dziś stanowisko kluczowe i ono w oparciu o wielki czyn, który stworzyliśmy własnymi siłami, daje nam, jak przeznaczenie, ideał Polski Mocarstwowej. Czyn ten — to zbrojne ramię Rzplitej, innym potęgom równe, to zwycięski udział w wyścigu o postęp, to przebudowa gospodarcza, rozwój przemysłu, tech-

Ks. Hlinka chory

PRAGA. Donoszą z Bratisławy, że ks. Hlinka zachorował. Lekarze stwierdzili zapalenie płuc. Stan zdrowia ks. Hlinki budzi poważne obawy ze względu na jego podeszły wiek.

nik, wyzwolenie sił twórczych, które naród wiodą ku najlepszej przyszłości.

„Państwo sezonowe” z przed osiemnastu laty jest dzisiaj obok Anglii, Francji, Niemiec, i Włoch w hierarchii państw za-

chodnich partnerem równorzędnym. Ta świadomość musi nas dumą napawać i wiarą sycić, że do wielkich przeznaczeń naród nasz jest powołany.

Gdy wspomnimy dziś rany i trudy, które wiodły nas do

„Cudu nad Wisłą”, gdy uprzętomnimy sobie siły, wymierzone zamiarami, a przecież wszystkie zamiary zostały spełnione, choć sił brakło — to radość przegromna musi nas ogarniać, że to zaledwie osiemnaście lat mija, a takie potężne zmiany zaszły.

Wspominajmy dziś z dumą i radością lata wojennej tułaczki, okryjmy się płaszczem żołnierskim, wiatrem podszytym, kulami dziurawionym i krwią serdeczną płamionym, przytulmy we wspomnieniu broń ze wszystkich stron świata zebraną, co nam do zwycięstwa służyła, i niech nas wstyd nie nęka, że tacy biedni byliśmy w owe lata.

Nie szkodzi! Nasi następcy w wojennym rzemiośle mają broń najlepszą, i mundur piękny, i amunicji pod dostawami, i sił tyle, że wszystkim zamiarom kroku dotrzymują!

Spółeczeństwo nasze zmadrało. Żołnierzowi niesie w darze broń, a kwiaty rzuca pod stopy, gdy wraca z manewrów. Cały kraj zbratał się z Armią, Wodzowi Naczelnemu Marszałkowi Smigłemu — Rydzowi oddał serce, a święto zwycięskiego żołnierza jest świętem całej Polski!

Żeśmy tego dożyli — bądźmy szczęśliwi!

Zdzisław Wójtowicz

P. Prezydent R. P. powrócił z wywczasów w Italii do kraju

W sobotę Pan Prezydent R. P. powrócił do kraju po kilkutygodniowym wypoczynku, spędzonym w Lauranie (Italia).

W drodze powrotnej, w przejeździe przez Czechosłowację, w Zlinie, miejscowa ludność polska zgromadziła P. Prezydenta w spontaniczną owację.

Również w przejeździe przez

Czechosłowację P. Prezydenta w Mościckiej wręczono w imieniu prezydenta Republiki Czechosłowackiej Benesza wiankę róż.

Na powitanie P. Prezydenta przybyli na granicę Państwa do Zebrzydowic: premier gen. Sławoj Składkowski, wicepremier Kwiatkowski, minister Beck, wicepremier Piasecki, szef kancelarii cywilnej min. Łepkowski i szef gabinetu wojskowego gen. Schally.

O godz. 16.25 zajeżdżał na peron pociąg, wiozący Pana Prezydenta. Do wagonu weszli

członkowie Rządu, witając Pana Prezydenta.

Poza tym w Zebrzydowicach zameldowali się Panu Prezydentowi przedstawiciele miejscowych władz z dowódcą O.K. gen. Łuczyńskim i wicewojewodą śląskim dr. Salonim na czele.

O godz. 17.30 Pan Prezydent z członkami Rządu odjechał w dalszą drogę do Piotrkowa.

W Piotrkowie Pan Prezydent z rodziną i otoczeniem opuścił pociąg, aby udać się samochodem do Spały, gdzie spędzi dni świąteczne.

Rokowania sowiecko-japońskie mają przebieg pomyślny

TOKIO. W tutejszych kołach urzędowych oświadczono wczoraj oficjalnie, że w Moskwie rozpoczęły się japońsko-sowieckie rokowania, dotyczące składu mieszanej komisji granicznej.

Dotychczasowy stan rzeczy zdaje się wskazywać na to, że wspomniana komisja nie jest jeszcze należycie zorientowana, czy działalność jej dotyczyć będzie jedynie spornego terytorium koło Czang-Ku-Feng, czy też zakres tych prac będzie szer-

szy i obejmie także inne odcinki pograniczne.

W odniesieniu do ostatniej ewentualności, tutejsze koła miarodajne podkreślają z naciskiem, że przyczyniłoby się to do usunięcia licznych punktów zapalnych w stosunkach pomiędzy Tokio i Moskwą.

Pomiędzy lokalnymi dowódcami obu stron pod Czang Ku Feng zawarto wczoraj umowę, nakładającą na obie strony obowiązek wycofania oddziałów wojskowych na linię oddaloną

od szczytu wzgórza Czang-Ku Feng o 80 klm.

Podczas rokowań poprzedzających powzięcie wspomnianej uchwały, również generał sowiecki Szutern — jak w tutejszych kołach podkreślają — miał potwierdzić, że wojska japońskie znajdują się obecnie w posiadaniu szczytu góry Czang-Ku-Feng.

Pozostaje to w sprzeczności z dotychczasowymi twierdzeniami strony sowieckiej, że góra ta znajduje się całkowicie w rękach sowieckich.

Bluecher poda się do dymisji aby zaprotestować przeciw intrygom

MOSKWA. W tutejszych kołach dobrze poinformowanych mówi się o tym, iż marszałek Bluecher jest bardzo niezadowolony z wyników ugodowego załatwienia zatargu sowiecko-japońskiego.

Koła te nie wykluczają ewentualności, że marszałek Bluecher poda się do dymisji, by w ten

sposób zaprotestować ze swej strony przeciwko intrygom Wołoszowa i Litwinowa w odniesieniu do wodza armii daleko-wschodniej.

Aczkolwiek rozejm został zawarty, wojska sowieckie w dalszym ciągu trwają w pełnym pogotowiu bojowym na swoich posterunkach.

Marsz. Piłsudski o Marsz. Smigłym Rydzu

Komendant na Swym najlepszym uczniu nie zawiódł się nigdy

Od samego początku podjął przez Marszałka Józefa Piłsudskiego walki z najeźdźcą moskiewskim, na czoło najenergiczniejszych Jego współpracowników i zaufanych wysuwa się Edward Smigły-Rydz.

Gdy wybiła historyczna godzina, gdy wyśniony w tysiącnych marzeniach dziadów przyszedł czas porachunku z najeźdźcą za gwałty, las szubienic i Sybir — młody ten oficer, legionista szybko staje się we wszystkich stoczonych walkach najzaufanym powiernikiem Wodza.

Komendant wiedział, że na Smigłym-Rydzu nie zawiedzie się nigdy.

Młodemu Państwu Polskiemu, wyzwolonemu z kajdan niewoli bohaterskim czynem obojętnym, zagroziła nowa burza. Groźna nawałnica, owinięta dykami pałacymi się wsi i osad, szła w huk od wschodu, obejmując w swe posiadanie coraz większe połacie zgnęanej wojną Rzeczypospolitej.

Geniusz Wodza zatriumfował raz jeszcze. Rozbite w proch czerwone watachy, złamane w swym zwycięskim, zdaniem, niczym niepowstrzymanym marszu, rzuciły się do ucieczki, dziesiątkami tysięcy trupów znacząc wczorajszy, triumfalny pochód na stolicę Polski.

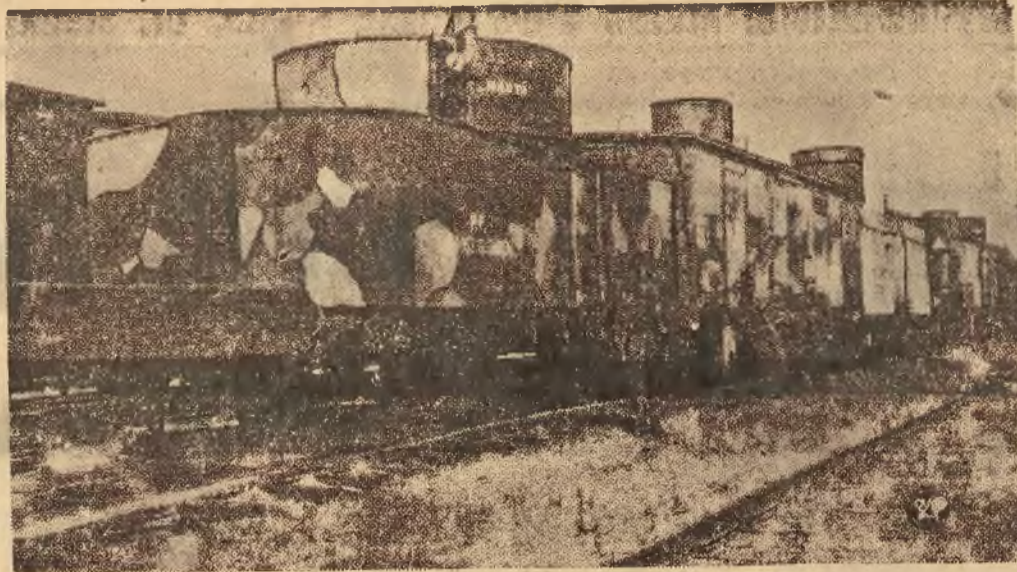
Smigły-Rydz jest już wtedy generałem i dowodzi jedną z armii, operujących na rozciągającym się setkami kilometrów, zmieniającym się ustawicznie i rwącym froncie.

Sylwetkę Jego, uwypuklającą się na tle tych zmagania, najlepiej charakteryzuje sam Marszałek Piłsudski w dziele swym p. t. „Kok 1920“.

— Z piechotą nieprzyjacielską na południowym naszym froncie liczyłem się bardzo mało. Po klęsce, jaką zadałem na polach Ukrainy 12-ej armii sowieckiej, piechota nieprzyjacielska nie wykazywała wielkiej siły i była właściwie dodatkiem do pracy konnej armii Budiennego. Parę nowych dywizji, które na tym froncie się ukazały, pomimo, iż jedna z nich nosiła dumną nazwę „żelaznej“, przedko wyszarpały swe „żelazo“ w bojach z naszą 3-cią armią (generała Rydza-Smigłego) i straciły energię i ochotę do walki.

Dumne dywizje „żelaznej“ gwardii sowieckiej nie mogą sprostać oddziałom, którym Smigły-Rydz dowodzi!

Marszałek Piłsudski stale stoi w kontakcie ze Smigłym. Częste Jego wyjazdy w pole, prawie zawsze kończą się osobistym zetknięciem się z

Polski pociąg pancerny na froncie polsko-bolszewickim.

nim, podczas których to spotkań wiele rzeczy, posiadających wagę pierwszorzędą, omówiono i uzgodniono.

— A gdy niecierpliwie śledził przebieg boju w Chełmie, w kwaterze dowodzącego frontem generała Rydza-Smigłego, nieprzyjacieli zdobywał już od północy Łomżę i w szybkim tempie zbliżał się do Bugu i Brześcia.

W zmieniającym się jak w kajdeloskopie biegu wydarzeń wojennych, gdzie co chwila najbardziej nieprzewidziane wypadki gmatwały zamierzone plany, Smigły potrafił zawsze wywiązać się z odpowiedzialnego i trudnego zadania.

— W duszy rachowałem, po mimo, że rozkaz brzmiał inaczej, że generał Smigły-Rydz, na którego zadanie to spadło, potrafił sięgnąć na miejsce koncentracji najwyższej jedną dywizję i jedną brygadę jazdy. O drugiej, której nakazałem również marsz ku północy, zabroniłem sobie nawet marzyć.

I dalej:
— Generał Smigły-Rydz rozwiązał swoje zadanie w sposób nadzwyczaj zręczny. Operacje Jego i działania dwóch dywizji, 1-ej i 3-ej, stanowią jedną z najchlubniejszych kart, jaką armia polska posiada. Generał Smigły i obie dywizje znalazły rozstrzygnięcie zawilego zadania w sposób aktywny. Zgodnie z moralną siłą, którą posiadały, szukały naprzód obie dywizje zwycięstwa nad nieprzyjacielem, z którym były w kontakcie, by w ten sposób, wygrawszy na czasie, odejść spokojnie ku północy, dokąd je wzywałem.

Uznanie Wodza, to więcej, niż zaszczyty i orderzy dla żołnierza.

Rozpatrując sytuację, która panowała na froncie, Marszałek stwierdza, że armie sowieckie, zagrożone są najbardziej przez dywizję Smigłego. W Warszawie, za plecami oddziałów, walczących z wrogiem, nastrój był przygnębiony. Na froncie — nie!

— Gdy ja oswobodzony byłem już od sugestii naszych miejących niepowodzeń w niedawnej przeszłości i widziałem jedyną możliwość dla nieprzyjaciela uchylecia się od grożącej mu klęski przez obronę Bugu, do którego zbliżyła się dywizja 4-ej armii i wojska generała Rydza-Smigłego, to w Warszawie czulem wyraźnie trwający jeszcze nacisk moralny dotychczasowych sukcesów pana Tuchaczewskiego.

Wspomnienia Marszałka mówią jasno o tym, na jak wielkie czasem niebezpieczeństwa walczące oddziały były narażone. Brak łączności w ciągle rwącym się froncie nie raz doprowadzał do wytworzenia się zgoła niespodziewanych sytuacji, z których wyjścia, zda się, nie było. A jednak Smigły umiał sobie zawsze dać radę!

— ...czwarta armia iść miała w ogólnym kierunku na Mazowieck, tak, aby się bardziej zbliżyć do zanadto izolowanej armii generała Smigłego, dążącej w kierunku Białegostoku. Armia bowiem 2-ga miała podwójne zadanie — osłanianie nas od wschodu, na co zużyć musiała dużą część sił, i próbowała zarazem zaskoczyć na drogi odwrotowe cofającego się ku wschodowi nieprzyjaciela na linii Bielsk — Białystok. Siły po temu miała wydzielone bardzo niewielkie, jako naturalny skutek nonsensu, z którego wyszedłem dla rozkładu strategicznego bitwy pod Warszawą.

SILNA FLOTA WOJENNA NA MORZU — TO POKÓJ I BEZPIECZENSTWO KRAJU!

Syn prezydenta Ameryki

broni się przed oszczerczymi zarzutami

WASZYNGTON. — James Roosevelt, najstarszy syn prezydenta opowiada na łamach „Colliers Magazine“, bardzo rozpowszechnionym tygodniku, na zarzuty jakoby wykorzystywał stanowisko swego ojca dla korzyści osobistych.

Młody Roosevelt pracuje w jednym z prywatnych towarzystw ubezpieczeniowych. Zarzucają mu w pewnych kołach, że posługując się nazwiskiem swego ojca, zdołał uzyskać o-

Wódz wie, że mimo grożące niebezpieczeństwa, Smigłego można jeszcze dodatkowo obciążyć ważnym zadaniem, a on

Przed wyjazdem swym z Laurany, Pan Prezydent R. P. przyjął na audiencji wiceministra Spraw Zagranicznych Italii Bastianiego, którego widzimy na zdjęciu obok Pana Prezydenta w towarzystwie amb. R. P. w Rzymie gen. Bolesława Wieniawy-Długoszewskiego.

Zmiażdżyły robotnika koła towarowego pociągu

Na wale Srednicowym w pobliżu mostu kolejowego w Warszawie w czasie pracy został przejechany przez pociąg podmiejski zdążający w kierunku Warszawy, 54-letni Władysław

Karycki, robotnik kolejowy. Wskutek doznanych obrażeń poniósł śmierć na miejscu.

Zwłoki zabezpieczono i powiadomiono policję, która prowadzi dochodzenie.

Wybuch petardy pod tramwajem wywołał w Poznaniu panikę

Późnym wieczorem w piątek wywołał wielką panikę na ruchliwym Placu Wolności w Poznaniu wybuch petardy podłożonej przez nieznanego sprawcę na szyny tramwajów elektrycznych, w Alejach Marcinkowskiego tuż obok Placu Wolności.

Silna detonacja, która nastąpiła, kiedy tramwaj najechał na petardę była słyszana daleko w całej okolicy Placu Wolności. Pasażerowie tramwaju powyskakowali z wozu, przekonani, że na tramwaj wykonano zamach. Na szczęście skończyło się tylko na strachu.

Na miejsce przybył nadkomisarz i naczelnik wydziału śledczego w Poznaniu, Bronisław Buła, który osobiście kieruje śledztwem.

DOWÓD

— Ależ to można ze skóry wyskoczyć!..

— A widzisz! Zawsze mówię, że z ciebie żmija!..

ODKRYWCA

— Czemu nadalście waszemu chłopcu przezwisko: Kolumb?

— Bo on pierwszy złapał Amerykę na naszym radioaparacie!

Artyleria polska w akcji w 1920 r. — podczas ofensywy.

